

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce se zabývá problematikou tzv. „příživnictví“ v socialistickém Československu v období rané normalizace. Vychází sice z existence právního pojmu „příživnictví“, resp. samostatného paragrafu, který v rámci československého trestního zákoníku kriminalizoval „nekalé způsoby obživy“ a „vyhýbání se poctivé práci“, na tento společensky marginální fenomén chce ovšem nahlížet z širší perspektivy. Tzv. „příživnictví“ je v předkládané práci chápáno jako normativní, disciplinární a symbolická kategorie, která definovala základní hodnotovou hierarchii socialistické společnosti a měla pomoci vytvořit nový konsensus v období "konsolidace" poměrů po roce 1968. Těžiště práce se zaměřuje na prostředí Prahy v letech 1969-75 s cílem analyzovat v jednotlivých kapitolách funkci a roli "příživnictví" v politické agendě orgánů obvodní správy, v mediálním diskursu lokálního tisku i v praxi bezpečnostních orgánů. Represe vůči "příživnictví" je zde vysvětlena jako pokus komunistické diktatury a jejích institucí o vytvoření morální paniky jako jednoho z instrumentů k obnovení otřesené mocenské legitimacy v očích československé společnosti po roce 1968.

Klíčová slova: příživnictví, kriminalita, sociální disciplinace, morální panika, normalizační Československo